

Civilutskottets betänkande

2024/25:CU11

Associationsrätt

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, främst med hänvisning till gällande bestämmelser och pågående arbete. Motionsyrkandena handlar bl.a. om bokföringslagen, krav på aktiekapital och tvångslikvidation, bolagsmålvakter, näringsförbud, företags rapportering om hållbarhet och mångfald samt krav på sammansättning i bolagsstyrelser.

I betänkandet finns tolv reservationer (S, SD, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (SD). I det särskilda yttrandet redovisar Sverigedemokraterna ett andrahandsyrkande när det gäller näringsförbud (förslagspunkt 8).

Behandlade förslag

Ett trettiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Bokföringslagen	7
Stiftelselagen	9
Krav på aktiekapital och tvångslikvidation	11
Revisionsplikt	13
Bolagsverkets brottsförebyggande roll	15
Bolagsmålvakter	16
Digitalt inlämnande och tidpunkten för behörighet att företräda bolag	18
Näringsförbud	20
Företags rapportering om hållbarhet och mångfald	23
Krav på sammansättning i bolagsstyrelser	26
Företagsform som förenar vinst och samhällsnytta	29
Skydd för företagshemligheter	31
Reservationer	33
1. Bokföringslagen, punkt 1 (SD)	33
2. Krav på aktiekapital och tvångslikvidation, punkt 3 (S)	33
3. Krav på aktiekapital och tvångslikvidation, punkt 3 (SD)	34
4. Revisionsplikt, punkt 4 (SD)	35
5. Bolagsmålvakter, punkt 6 (SD)	36
6. Digitalt inlämnande och tidpunkten för behörighet att företräda bolag, punkt 7 (SD)	37
7. Näringsförbud, punkt 8 (S, V, MP)	37
8. Näringsförbud, punkt 8 (SD)	38
9. Näringsförbud, punkt 8 (C)	39
10. Företags rapportering om hållbarhet och mångfald, punkt 9 (SD)	40
11. Företags rapportering om hållbarhet och mångfald, punkt 9 (MP)	41
12. Krav på sammansättning i bolagsstyrelser, punkt 10 (SD)	42
Särskilt yttrande	44
Näringsförbud, punkt 8 (SD)	44
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	45
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	45

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Bokföringslagen

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1188 av Niels Paarup-Petersen (C) och

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 8.

Reservation 1 (SD)

2. Stiftelselagen

Riksdagen avslår motion

2024/25:1067 av Magnus Berntsson (KD).

3. Krav på aktiekapital och tvångslikvidation

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2024/25:2339 av Lars Isacson (S) och

2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del.

Reservation 2 (S)

Reservation 3 (SD)

4. Revisionsplikt

Riksdagen avslår motion

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 3.

Reservation 4 (SD)

5. Bolagsverkets brottsförebyggande roll

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.2 i denna del,

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.1 i denna del och

2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del.

6. Bolagsmålvakter

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 9–11 och

2024/25:1470 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4.

Reservation 5 (SD)

7. Digitalt inlämnande och tidpunkten för behörighet att företräda bolag

Riksdagen avslår motion

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 12 och 13.

Reservation 6 (SD)

8. Näringsförbud

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 14,
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.2 i denna del,
2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 43,
2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.1 i denna del och
2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del.

Reservation 7 (S, V, MP)

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (C)

9. Företags rapportering om hållbarhet och mångfald

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 4, 6 och
7 samt
2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkandena 85 och 180.

Reservation 10 (SD)

Reservation 11 (MP)

10. Krav på sammansättning i bolagsstyrelser

Riksdagen avslår motion

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 5.

Reservation 12 (SD)

11. Företagsform som förenar vinst och samhällsnytta

Riksdagen avslår motion

2024/25:3094 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda
SD).

12. Skydd för företagshemligheter

Riksdagen avslår motion

2024/25:2541 av Boriana Åberg (M).

Stockholm den 23 januari 2025

På civilutskottets vägnar

Malcolm Momodou Jallow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Malcolm Momodou Jallow (V), Mikael Eskilandersson (SD), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Roger Hedlund (SD), Laila Naraghi (S), Lars Beckman (M), Denis Begic (S), Rashid Farivar (SD), Anna-Belle Strömberg (S), Larry Söder (KD), Alireza Akhondi (C), Björn Tidland (SD), Katarina Luhr (MP), Gulan Avcı (L), Markus Kallifatides (S) och Jennie Wernäng (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 26 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25 i olika associationsrättsliga frågor. Motionsyrkandena handlar bl.a. om bokföringslagen, krav på aktiekapital och tvångslikvidation, bolagsmålvakter, näringsförbud, företags rapportering om hållbarhet och mångfald och krav på sammansättning i bolagsstyrelser. Förslagen finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Bokföringslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om separata regler för årsbokslut i bokföringslagen och om en modernisering av bokföringslagen. Utskottet hänvisar till att frågan om förenklingar av reglerna om årsbokslut har utretts och att kravet på bevarande av räkenskapsinformation i original nyligen har avskaffats.

Jämför reservation 1 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om att det bör skapas separata regler för årsbokslut i bokföringslagen. Motionärerna anför att den ordning som finns i dag med hänvisningar i bokföringslagen till årsredovisningslagen innebär att det är tidsödande och krångligt för företag att förstå vilka regler som gäller för årsbokslut. Enligt motionärerna skulle de företag som upprättar årsbokslut vara behjälpta av enkla och tydliga regler om årsbokslut som är åtskilda från reglerna om årsredovisning.

I motion 2024/25:1188 av Niels Paarup-Petersen (C) begärs ett tillkännagivande om att en lagändring bör komma till stånd i syfte att förenkla och modernisera bokföringslagen med modell i SOU 2021:60. Motionären anför bl.a. att förslaget innebär väsentliga lättnader för ett stort antal bokföringskyldiga som i dagsläget tvingas spara pappersoriginal.

Bakgrund

Årsbokslut

Regler om avslutande av den löpande bokföringen finns i 6 kap. bokföringslagen (1999:1078). Aktiebolag, ekonomiska föreningar och ett antal andra typer av företag som räknas upp i lagen är skyldiga att för varje räkenskapsår avsluta bokföringen genom att upprätta en årsredovisning och offentliggöra den (1 §).

Bestämmelser om hur en årsredovisning ska upprättas och offentliggöras finns i årsredovisningslagen (1995:1554). Vilka företag som omfattas av reglerna om årsbokslut framgår motsatsvis av 6 kap. 1 § bokföringslagen. Företag som inte omfattas av 1 § ska enligt 3 §, om de inte upprättar en årsredovisning, för varje räkenskapsår avsluta den löpande bokföringen genom att upprätta ett årsbokslut. Till skillnad från vad som gäller för en

årsredovisning finns det ingen skyldighet att offentliggöra ett årsbokslut. De företagstyper som omfattas av årsbokslutsreglerna är främst enskilda näringsidkare, handels- och kommanditbolag med enbart fysiska personer som delägare, ideella föreningar och vissa s.k. familjestiftelser. Även dessa företag kan vara skyldiga att upprätta en årsredovisning om de har en viss storlek eller är moderföretag i en koncern med en viss storlek. Företag som inte är skyldiga att upprätta en årsredovisning och vars årliga nettoomsättning normalt uppgår till högst 3 miljoner kronor får enligt 3 § andra stycket upprätta årsbokslutet i förenklad form. När det gäller hur årsbokslut ska upprättas hänvisas det i bokföringslagen till ett flertal bestämmelser i årsredovisningslagen (6 kap. 4 §).

Utredning om förenklingar av reglerna om årsbokslut

En statlig utredning har bl.a. haft i uppdrag att överväga förenklingar av reglerna om årsbokslut när det gäller regelverkets form och struktur (dir. 2020:48). I sitt betänkande *Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen* (SOU 2021:60) gjorde utredningen bedömningen att dessa bestämmelser inte bör ändras. Utredningen hade i kontakter med företrädare för redovisningsbranschen och företagen inte fått intrycket att utformningen av bestämmelsen (6 kap. 4 § bokföringslagen) skulle vara något problem. Utredningen pekade på att Bokföringsnämndens allmänna råd om årsbokslut med tillhörande vägledning innehåller alla regler som krävs för att upprätta ett årsbokslut som uppfyller lagens krav. Företag ska inte tillämpa andra allmänna råd, rekommendationer eller specifika uttalanden om att upprätta årsbokslut. Det allmänna rådet och vägledningen innebär att de oklarheter och svårigheter som varit förknippade med utformningen av 6 kap. 4 § bokföringslagen är hanterade. Enligt utredningen hade det inte heller framkommit behov av att frikoppla reglerna om årsbokslut från reglerna i årsredovisningslagen (s. 441 f.). Enligt uppgift från Regeringskansliet pågår det inte något arbete med reglerna om årsbokslut.

Avskaffat krav på bevarande av räkenskapsinformation i original

Den 1 juli 2024 trädde lagändringar i kraft som avskaffade kravet på att ursprungligt räkenskapsmaterial ska bevaras under en viss tid. Det innebär att räkenskapsmaterial som kommer in till eller upprättas av ett företag i pappersform numera inte behöver bevaras om det digitaliseras. Det slopade kravet på att bevara räkenskapsmaterial medför betydande ekonomiska och tidsmässiga besparingar för många företag, framför allt eftersom de slipper hantera stora mängder pappersmaterial under lång tid. Lagändringarna grundades på de förslag som Utredningen om enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag hade redovisat i sitt betänkande SOU 2021:60. (Se prop. 2023/24:78, bet. 2023/24:21, rskr. 2023/24:193.)

Tidigare behandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om separata regler för årsbokslut i bokföringslagen och om en modernisering av bokföringslagen för att förenkla hanteringen av kvitton m.m. våren 2023 (bet. 2022/23:CU11). Utskottet avstyrkte motionsyrkandena med hänvisning till att man inte borde föregripa den beredning som då pågick inom Regeringskansliet av betänkandet Förenklingslag för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60). Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2022/23:71).

Utskottets ställningstagande

Utredningen om enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag har övervägt om reglerna om årsbokslut ska förenklas till form och struktur. Utredningen har bedömt att reglerna inte bör ändras och har inte heller sett behov av att frikoppla reglerna om årsbokslut från reglerna i årsredovisningslagen. Vidare noterar utskottet att det tidigare kravet på att ursprungligt räkenskapsmaterial ska bevaras under en viss tid togs bort den 1 juli 2024. Det innebär att räkenskapsmaterial som kommer in till eller upprättas av ett företag i pappersform numera inte behöver bevaras om det digitaliseras. Med hänsyn till det som har anförts ser inte utskottet skäl till någon åtgärd med anledning av motionsyrkandena. Yrkandena avstyrks.

Stiftelselagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att se över och modernisera stiftelselagen. Utskottet hänvisar till pågående arbete inom Regeringskansliet.

Motionen

I motion 2024/25:1067 av Magnus Bertsson (KD) begärs ett tillkännagivande om att se över och vid behov modernisera stiftelselagen (1994:1220) för att förenkla hanteringen av stiftelser med begränsade medel och förtydliga reglerna för stiftelser där ändamålsparagrafen med tiden blivit otydlig eller obsolet.

Bakgrund

En stiftelse är en juridisk person, men till skillnad från ett aktiebolag och en ekonomisk förening har den varken ägare eller medlemmar. En stiftelse har en självständig förmögenhet som bildas genom att egendom avskiljs för att varaktigt förvaltas för ett bestämt ändamål enligt ett förordnande av en eller flera stiftare, se 1 kap. 2 § stiftelselagen (1994:1220). En stiftelse förvaltas

antingen genom egen förvaltning eller genom anknuten förvaltning. Stiftaren får bestämma vilken förvaltningsform stiftelsen ska ha. Vid egen förvaltning har stiftelsen en styrelse som består av en eller flera fysiska personer, medan anknuten förvaltning innebär att en annan juridisk person förvaltar stiftelsen (2 kap. 2 § stiftelselagen). Vid förvaltningen av stiftelsens angelägenheter ska föreskrifterna i stiftelseförordnandet följas, om inte föreskrifterna strider mot stiftelselagen (2 kap. 1 § stiftelselagen). Under vissa förutsättningar får föreskrifterna i stiftelseförordnandet ändras eller upphävas, s.k. permutation.

Som huvudregel får inte stiftelsen ändra föreskrifterna utan tillstånd av Kammarkollegiet eller tillsynsmyndigheten (6 kap. 1–3 §§ stiftelselagen). Styrelsen eller förvaltaren kan alltså begära tillstånd att ändra ändamålsbestämmelser i stiftelseförordnandet från Kammarkollegiet enligt 6 kap. 1 § stiftelselagen. En förutsättning för att föreskrifterna i stiftelseförordnandet ska få ändras, upphävas eller i särskilda fall åsidosättas är att föreskriften på grund av ändrade förhållanden inte längre kan följas eller har blivit uppenbart onyttig eller uppenbart strider mot stiftarens avsikter.

Om stiftelsen inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren får styrelsen eller förvaltaren besluta om att förbruka stiftelsens tillgångar och på så vis avveckla stiftelsen, se 6 kap. 5 § stiftelselagen. För att så ska kunna ske krävs enligt nämnda bestämmelse även att stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan, att stiftelsen saknar skulder och att tillgångarna understigit ett visst belopp under de senaste tre räkenskapsåren.

Om stiftelsen inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren kan styrelsen eller förvaltaren ansöka om tillstånd att förbruka stiftelsens tillgångar och på så vis avveckla stiftelsen (6 kap. 3 och 5 §§ stiftelselagen). För att få avveckla stiftelsen krävs även att stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan, att stiftelsen saknar skulder och att tillgångarna har understigit ett visst belopp under de senaste tre räkenskapsåren.

Pågående arbete

Kammarkollegiet och länsstyrelserna har i skrivelser till Justitiedepartementet bl.a. lyft frågan om förenkling av regleringen av ändringar i stiftelseförordnandet, se ärendena Ju2019/02292 och Ju2019/02726. Ärendena bereds i dessa delar inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Frågan om förenkling av regleringen av ändringar i stiftelseförordnanden bereds inom Regeringskansliet. Resultatet av det arbetet bör inte föregripas av riksdagen, och därför avstyrks motionsyrkandet.

Krav på aktiekapital och tvångslikvidation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att höja kravet på minsta aktiekapital samt om att utreda dels vad som utgör ett optimalt krav på aktiekapital, dels hur ett krav på ökande aktiekapital över tid kan fungera, med hänsyn till likvidationsbestämmelserna i aktiebolagslagen. Utskottet hänvisar till pågående beredning inom Regeringskansliet och tidigare ställningstagande.

Jämför reservation 2 (S) och 3 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del begärs ett tillkännagivande om att höja kravet på minsta aktiekapital. Motionärerna anför att regeringen bör komma med åtgärder som försvårar för de gängkriminella som använder företag som ett verktyg för att begå brott. Bland annat bör kravet på minsta aktiekapital höjas.

I motion 2024/25:2339 av Lars Isacsson (S) begärs ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt ska återkomma med en proposition om att höja minsta tillåtna aktiekapital i aktiebolag till 75 000 kronor.

I kommittémotion 2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) anfördes att den sänkning av kravet på aktiekapital som trädde i kraft den 1 januari 2020 innebär att företag snabbt kan få likvidationsproblem. Enligt motionärerna bör det finnas ett system med en nivå för startkapital och en högre nivå för det aktiekapital som leder till att bestämmelserna om tvångslikvidation blir tillämpliga. Därför begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör låta utreda vad som är ett optimalt krav på kapital i ett aktiebolag när det gäller likvidationsbestämmelserna (yrkande 1). Motionärerna föreslår vidare att regeringen låter utreda hur krav på aktiekapital som ökar över tid kan fungera i Sverige med hänsyn till likvidationsbestämmelserna (yrkande 2).

Gällande rätt

Regelverket för aktiebolag finns i aktiebolagslagen (2005:551), förkortat ABL. Ett grundläggande drag hos aktiebolag är att aktieägarna inte ansvarar personligen för bolagets skulder. För att balansera denna avsaknad av personligt betalningsansvar finns det regler som ska garantera att bolaget alltid har tillgångar som minst motsvarar bolagets skyldigheter. En sådan grundläggande regel är kravet på att det ska finnas ett aktiekapital. I aktiebolagslagen finns bestämmelser som innebär att bolagets styrelse och aktieägare är skyldiga att agera på ett visst sätt vid tecken på kapitalbrist i bolaget, i första hand när det finns anledning att anta att bolagets eget kapital

understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet. Om bolaget inte förmår läka kapitalbristen är bolaget skyldigt att gå i likvidation (se 25 kap. 13–20 §§ ABL).

Den 1 januari 2020 sänktes det lägsta tillåtna aktiekapitalet i privata aktiebolag från 50 000 kronor till 25 000 kronor (prop. 2019/20:21, bet. 2019/20:CU5, rskr. 2019/20:78). Lagändringen syftade till att göra aktiebolagsformen mer tillgänglig för den som driver eller vill starta ett företag samt att främja företagande, särskilt inom tjänstesektorn, där många företag har ett lägre kapitalbehov än i andra sektorer.

I lagstiftningsärendet underströk ett stort antal remissinstanser behovet av en översyn av framför allt reglerna om tvångslikvidation och personligt ansvar vid kapitalbrist. Regeringen konstaterade i den delen att sänkningen av kapitalkravet för ett bolag som väljer att ha lägsta tillåtna aktiekapital innebär att marginalen till det att halva aktiekapitalet är förbrukat minskas med 12 500 kronor. Det betyder att reglerna om tvångslikvidation kan aktualiseras ännu snabbare än tidigare, med de kostnader och besvär som det medför för bolaget. Därför uttalade regeringen att det fanns anledning att i ett annat sammanhang överväga behovet av att se över det aktuella regelverket (prop. 2019/20:21 s. 14).

Pågående arbete

Utredningen om bolaget som brottsverktyg har bl.a. haft i uppdrag att analysera för- och nackdelar med reglerna om tvångslikvidation vid kapitalbrist i aktiebolag och föreslå de författningsändringar som behövs (dir. 2021:115). Utredningen hade inte i uppdrag att utreda om beloppet för minsta aktiekapital bör höjas. Utredningen har redovisat sina förslag i betänkandet Bolag och brott – några åtgärder mot oseriösa företag (SOU 2023:34). I betänkandet föreslår utredningen bl.a. att reglerna om tvångslikvidation vid kritisk kapitalbrist i aktiebolag utmönstras och ersätts med nya bestämmelser. Enligt förslaget ska styrelsen, om bolagets eget kapital eller likviditet inte motsvarar vad verksamhetens art, omfattning och risker kräver, genast behandla saken och kalla till bolagsstämma så snart som möjligt för att redogöra för bolagets ekonomiska ställning och vilka åtgärder som ska vidtas. Förslaget bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade och avstyrkte motionsyrkanden om en översyn av bestämmelserna om krav på aktiekapital och tvångslikvidation våren 2023 (bet. 2022/23:CU11). Utskottet hänvisade till det uppdrag som Utredningen om bolaget som brottsverktyg då hade. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2022/23:71).

Utskottet behandlade vidare ett motionsyrkande om höjt krav på aktiekapital i aktiebolag våren 2024 (bet. 2023/24:CU14). Utskottet avstyrkte motionsyrkandet och anförde följande.

Utskottet ser, i likhet med motionärerna, allvarligt på att aktiebolag i allt större utsträckning används i brottslig verksamhet. Det är angeläget att vidta åtgärder för att motverka att aktiebolag används för att begå brott, men åtgärderna måste vara väl avvägda. Utskottet konstaterar att kravet på lägsta tillåtna aktiekapital har flera syften. Det har betydelse dels som borgenärsskydd, dels som spärr mot ogenomtänkt och oseriöst företagande. Kapitalkravet gör det också svårare att använda aktiebolag för ekonomisk brottslighet. Samtidigt kan ett för högt ställt kapitalkrav innebära ett hinder för seriöst företagande och göra det svårare för små- och nyföretagare som vill bedriva näringsverksamhet i aktiebolagsform. När en lämplig nivå för det lägsta tillåtna aktiekapitalet bestäms måste det alltså göras en avvägning mellan olika intressen. Utskottet kan konstatera att den nuvarande nivån infördes så sent som 2020 för att stimulera nyföretagande i aktiebolagsform, särskilt inom tjänstesektorn. Dessutom har Utredningen om bolaget som brottsverktyg nyligen lämnat förslag på åtgärder för att motverka att brott begås genom användande av aktiebolag. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet, och resultatet av det arbetet bör inte föregripas.

Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2023/24:63).

Utskottets ställningstagande

Utredningen om bolaget som brottsverktygs förslag i fråga om tvångslikvidation av aktiebolag på grund av kapitalbrist bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att riksdagen bör föregripa resultatet av den pågående beredningen. Utskottet avstyrker därför motionsyrkandena.

Revisionsplikt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om höjd gräns för revisionsplikt.

Jämför reservation 4 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om höjd gräns för revisionsplikt. Motionärerna anför att de är negativa till att återinföra kravet på auktoriserad revisor för alla mindre företag. Framför allt enmansföretag bör kunna ha en verksamhet som aktiebolag utan att drabbas av ökade pålagor och en onödig byråkrati som en revisionsplikt skulle medföra, och alla de seriösa småföretag som på grund av sin ringa storlek väljer bort revisor bör inte straffas.

Bakgrund

Tidigare var alla aktiebolag skyldiga att ha en revisor, men sedan den 1 november 2010 får små privata aktiebolag välja om bolaget ska ha en revisor eller inte. Krav på revision inträder först om bolaget två år i rad överskrider fler än ett av gränsvärdena på tre anställda, 1 500 000 kronor i balansomsättning och 3 000 000 kronor i nettoomsättning. Reformen om frivillig revision syftade till att minska bolagens administrativa börda och kostnader för revision. Ett annat skäl var att reformen, tillsammans med andra regel-förenklade åtgärder, skulle stärka bolagens konkurrenskraft och bidra till fler företag som växer och anställer fler (prop. 2009/10:204).

Utredningen om bolaget som brottsverktyg hade bl.a. i uppdrag att redovisa de för- och nackdelar som finns med nuvarande undantag från revisionsplikten för små aktiebolag respektive en återinförd revisionsplikt för sådana bolag samt att föreslå de författningsändringar som skulle krävas vid ett eventuellt återinförande. Utredningen anförde följande (SOU 2023:24, s. 20).

Utredningen har inte gjort något ställningstagande i frågan om revisionsplikten bör återinföras eller inte. Det har som sagt inte heller ingått i uppdraget. Däremot har utredningen belyst fördelar och nackdelar med olika sätt att utforma regelverket vid en eventuellt återinförd revisionsplikt. Eftersom en fullständig återgång till det som gällde före 2010 års reform skulle innebära ökade kostnader och ett revisorsbehov som skulle vara svårt att möta, har utredningen övervägt ett antal olika alternativ på en mer begränsad förändring. Bland annat har utredningen övervägt justerade gränsvärden för att få välja bort revisor, att införa revisionsplikt endast för aktiebolag i vissa branscher, att ställa upp ytterligare villkor än i dag för att få välja bort revisor, att återinföra endast förvaltningsrevision eller ge möjlighet att välja mellan revisor och att anlita en auktoriserad redovisningskonsult. Vid en samlad bedömning har utredningen emellertid funnit att inget av de redovisade alternativen i tillräcklig grad skulle tillgodose det brottsförebyggande syfte som varit centralt i utredningens uppdrag.

Utredningen förordar därför att det – vid ett eventuellt återinförande – sker en återgång till den ordning som gällde före 2010 års reform, dvs. att alla aktiebolag ska vara skyldiga att ha minst en kvalificerad revisor. Även för handelsbolag med en eller flera juridiska personer som delägare samt utländska filialer bör i så fall en återgång ske. Utredningen lämnar förslag på de författningsändringar som skulle krävas vid ett sådant fullständigt återinförande av revisionsplikten.

Hösten 2024 gjorde regeringen i lagstiftningsärendet Bolag och brott bedömningen att det för närvarande inte fanns tillräckliga skäl att återinföra revisionsplikten för små aktiebolag (se prop. 2024/25:8 s. 75).

Kompletterande information

Den 1 april 2024 ändrades instruktionen för Bolagsverket, vilket ger större möjligheter för Bolagsverket att arbeta brottsförebyggande (se 5 a § förordningen [2007:1110] med instruktion för Bolagsverket). På verkets

webbplats anges bl.a. att ett område som de kommer att arbeta med är företag som borde ha en revisor men inte har det.

Utskottet har nyligen i lagstiftningsärendet Bolag och brott behandlat motionsyrkanden om att återinföra revisionsplikten för fler aktiebolag (prop. 2024/25:8, bet. 2024/25:CU3). Utskottet avstyrkte motionerna och delade regeringens bedömning att det för närvarande inte finns tillräckliga skäl att återinföra revisionsplikten för små aktiebolag. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2024/25:37).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser inte skäl för ett tillkännagivande om höjd gräns för revisionsplikten. Motionsyrkandet avstyrks.

Bolagsverkets brottsförebyggande roll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Bolagsverkets brottsförebyggande roll och om att ge verket möjlighet att kräva personlig inställelse. Utskottet anser att yrkandena är tillgodosedda genom författningsändringar som nyligen har trätt i kraft.

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.2 i denna del begärs ett tillkännagivande om att ge Bolagsverket en brottsförebyggande roll och ett tillsynsansvar för att stärka verkets arbete mot ekonomisk brottslighet och ge Bolagsverket möjlighet att kräva personlig inställelse.

I kommittémotion 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.1 i denna del begärs ett tillkännagivande om att utöka Bolagsverkets befogenheter samt ställa högre krav på personlig inställelse.

I kommittémotion 2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del begärs ett tillkännagivande om att se över om högre krav kan ställas på personlig inställelse.

Bakgrund

Genom en förordningsändring i Bolagsverkets instruktion fick verket den 1 april 2024 ett tydligare uppdrag att kontrollera att uppgifterna i verkets register är korrekta och att motverka att felaktiga uppgifter registreras (se 5 a § förordningen [2007:1110] med instruktion för Bolagsverket). Bolagsverkets möjligheter till kontrollåtgärder och samverkan med andra myndigheter

förtydligades också. Ändringen var ett steg i arbetet med att bekämpa den brottslighet som begås inom ramen för företagsverksamhet.

Vidare har Bolagsverkets kontrollerande roll skärpts genom lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2025 (prop. 2024/25:8, bet. 2024/25:CU3, rskr. 2024/25:37). Lagändringarna ger Bolagsverket möjlighet att kräva personlig inställelse av den som anmäler en företrädare till verkets register, liksom av den som anmälan avser. Det är också möjligt att begära personlig inställelse vid kontroll av misstänkt oriktiga uppgifter i registren. Bolagsverket har även fått bättre förutsättningar att stryka oriktiga uppgifter från registren. Åtgärderna är ett led i att utöka Bolagsverkets kontroller av företagsregistren och stärka verkets roll i arbetet mot brott i företag.

Utskottets ställningstagande

Bolagsverket har genom lag- och förordningsändringar nyligen fått en utökad brottsförebyggande roll. Myndigheten har bl.a. fått möjlighet att begära personlig inställelse vid t.ex. misstänkt oriktiga uppgifter. Motionsyrkandena får därmed anses vara tillgodosedda och avstyrks därför.

Bolagsmålvakter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder som motverkar bolagsmålvakter. Utskottet hänvisar till gällande bestämmelser och pågående arbete.

Jämför reservation 5 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att myndigheterna behöver stödjas genom en handlingsplan för nolltolerans mot bolagsmålvakter. Motionärerna föreslår även ett tillkännagivande om att regeringen bör följa upp den metod som används för att motverka bolagsmålvakter (yrkande 10). Vidare föreslås ett tillkännagivande om att se över lagstiftningen så att Bolagsverket får möjlighet att vid registrering neka näringsverksamhet för misstänkta bolagsmålvakter (yrkande 11).

I kommittémotion 2024/25:1470 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att motverka bolagsmålvakter.

Bakgrund

Bolagsverket ska kontrollera att beslut som anmäls för registrering i aktiebolagsregistret har tillkommit i behörig ordning och inte strider mot lag eller

annan författning, eller mot bolagsordningen, se 27 kap. 2 § ABL. Om det finns hinder mot registrering ska uppgiften inte registreras. Motsvarande reglering finns för övriga företagsregister. I associationsrättslig lagstiftning finns bestämmelser om att en målvakt, dvs. någon som inte har för avsikt att ta del i den verksamhet som ankommer på styrelsen, som huvudregel inte får utses till styrelseledamot eller styrelsesuppleant (se t.ex. 8 kap. 12 § ABL). Motsvarande bestämmelser finns för verkställande direktörer och vice verkställande direktörer. En målvakt är alltså inte en behörig företrädare, och Bolagsverket ska därför vägra registrering av en sådan.

Som framgår ovan fick Bolagsverket genom en förordningsändring den 1 april 2024 ett tydligare uppdrag att kontrollera att uppgifterna i verkets register är korrekta och motverka att felaktiga uppgifter registreras.

Vidare har Bolagsverket genom de lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2025 fått möjlighet att kräva personlig inställelse av den som anmäler en företrädare till verkets register, liksom av den som anmälan avser. Det har också införts en möjlighet att begära personlig inställelse vid kontroll av misstänkt oriktiga uppgifter i registren, och verket har fått bättre förutsättningar att stryka oriktiga uppgifter från registren.

I samma lagstiftningsärende har också straffet för brott mot målvaktsförbudet skärpts. Maxstraffet för brott mot målvaktsförbudet höjdes därmed den 1 januari 2025 från fängelse i högst ett år till fängelse i högst två år (prop. 2024/25:8, bet. 2024/25:CU3, rskr. 2024/25:37).

Pågående arbete

Regeringen gav den 4 april 2024 Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att studera hur aktörer i den kriminella miljön använder bolag som brottsverktyg, inklusive hur dessa aktörer genom bolagen tillförsäkras sig offentliga medel. Brå ska belysa likheter och skillnader mellan ett urval olika utnyttjade bolagstyper, verksamheter, brottsupplägg och systematiska regelöverträdelser. Brå ska även beskriva hur uppläggen anpassas och hur motåtgärder används för att kringgå regler och kontroller. Vidare ska Brå lämna så konkreta förslag som möjligt på hur brottsligheten kan motverkas och arbetet mot denna problematik utvecklas. I den utsträckning det är möjligt ska Brå beskriva förslagets konsekvenser. Brå ska inom ramen för uppdraget samråda med relevanta aktörer och hålla sig informerade om pågående arbete på området. Uppdraget ska redovisas senast den 16 oktober 2025.

Riksdagens tillkännagivanden

Riksdagen beslutade våren 2021, på utskottets förslag, om ett tillkännagivande till regeringen om att göra en översyn av lagstiftningen för att motverka förekomsten av bolagsmålvakter (bet. 2020/21:CU8, rskr. 2020/21:194). Ytterligare ett tillkännagivande om företag som brottsverktyg och bolagsmålvakter beslutades våren 2022 (bet. 2021/22:CU11, rskr. 2021/22:159).

Genom förslagen i propositionen Bolag och brott ansågs att tillkännagivandena är tillgodosedda och slutbehandlade (prop. 2024/25:8 s. 36, bet. 2024/25:CU3, rskr. 2024/25:37).

Tidigare behandling

Våren 2023 behandlade utskottet motsvarande motionsyrkanden om nolltolerans mot bolagsmålvakter, om att följa upp den metod som används för att motverka dem, samt om att Bolagsverket ska ha möjlighet att neka registrering av näringsverksamhet för misstänkta bolagsmålvakter (bet. 2022/23:CU11). Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och hänvisade till pågående utredningsarbete och Utredningen om bolaget som brottsverktyg. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2022/23:71).

Utskottets ställningstagande

Bolagsverket har genom lag- och förordningsändringar nyligen fått en tydligare roll att kontrollera att uppgifterna i verkets register är korrekta och motverka att felaktiga uppgifter registreras. Vidare har straffet för brott mot målvaktsförbudet nyligen skärpts. Syftet är att minska risken för att företag används i brottsliga upplägg exempelvis genom användning av bolagsmålvakter.

Dessutom har Brå ett pågående uppdrag att studera hur aktörer i den kriminella miljön använder bolag som brottsverktyg och att lämna så konkreta förslag som möjligt på hur brottsligheten kan motverkas och hur arbetet kan utvecklas.

Det är angeläget att förhindra användningen av bolagsmålvakter. Med hänsyn till de åtgärder som nyligen vidtagits för att stärka arbetet mot bolagsmålvakter och det arbete som pågår i frågan ser utskottet dock inte skäl för något initiativ från riksdagens sida. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Digitalt inlämnande och tidpunkten för behörighet att företräda bolag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om digitalt inlämnande och om ändring av tidpunkten för behörighet att företräda bolag.

Jämför reservation 6 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om att digitalt inlämnande bör kunna krävas för företag som själva begär det. Ett tillkännagivande begärs också om att

tidpunkten för behörighet att företräda bolaget ändras från behörighetstidpunkten till registreringstidpunkten (yrkande 13). Motionärerna framhåller att behörighetstidpunkten bör ändras, dvs. den tidpunkt då en ny ledamot eller firmatecknare blir behörig att företräda företaget efter en anmälan till Bolagsverket. Behörighetstidpunkten bör enligt motionärerna vara registreringstidpunkten, vilket skulle ge utsatta bolag mer tid att reagera och kapningsförsök skulle kunna förhindras.

Bakgrund

Ändringar i ett aktiebolags styrelses sammansättning har verkan från den tidpunkt då anmälan om ändringen kom in till Bolagsverket eller från den senare tidpunkt som anges i det beslut som anmälan grundar sig på (8 kap. 13 § första stycket ABL). Liknande bestämmelser finns även för den verkställande direktören och särskild firmatecknare (8 kap. 33 och 38 §§ ABL).

Frågan om ändringar ska få verkan först från registreringstidpunkten har övervägts i promemorian Direktivet om ett ökat aktieägarengagemang (Ds 2018:15 s. 425–433). Bakgrunden var att Bolagsverket i en skrivelse till Regeringskansliet hade uppmärksammat att bestämmelsen om tidpunkten för rättsverkan av ändringar i en styrelses sammanställning inte är optimal. Det händer att verket får in sådana anmälningar som inte leder till någon registrering, t.ex. för att föreskriven registreringsavgift inte betalas. Även om styrelseledamöterna inte registreras i aktiebolagsregistret leder den nuvarande ordningen till att anmälan får rättskraft. Avsaknaden av registrering medför att aktiebolagsregistret inte innehåller korrekta uppgifter och detta kan enligt Bolagsverket tyckas olyckligt eftersom de som använder sig av registret gärna förlitar sig på att de registrerade uppgifterna är riktiga. Det kan t.ex. vara domstolar som behöver uppgifter om vilka personer i ett bolag som är delgivningsbara. Den nuvarande ordningen gör att det enligt Bolagsverket uppstår en betydande rättsosäkerhet både bland bolagen och bland dem som söker information om bolagen.

I promemorian bedömdes emellertid att det inte bör göras någon ändring i bestämmelserna om när förändringar i ett aktiebolags styrelse får verkan. Även i fortsättningen bör sådana förändringar få verkan från den tidpunkt då anmälan om saken kommer in till Bolagsverket, och i promemorian bedömdes att det saknas tungt vägande skäl att ändra bestämmelserna. Man konstaterade till att börja med att det inte framgick av Bolagsverkets framställning hur utbrett problemet med bolagskapning är. Vidare anfördes att Bolagsverket inom ett par år borde ha ett system på plats som minimerar riskerna för den typen av brott. Den förordade ändringen skulle därmed bara ha egentlig betydelse under en kortare övergångsperiod innan det nya elektroniska systemet är på plats. Dessa förhållanden gjorde att de skäl som Bolagsverket framfört inte ansågs vara av sådan tyngd att de – ställda mot de negativa konsekvenser en lagändring skulle medföra i fråga om bolagens effektivitet –

för närvarande kunde motivera en sådan ändring. Samtidigt uteslöt man inte att det i en framtid kan finnas skäl att ändra den aktuella bestämmelsen, dock först när det finns ett väl fungerande elektroniskt system som tillgodoser bolagens behov av att kunna direktregistrera förändringar i styrelsens sammansättning.

Kompletterande information

Det är enligt uppgift från Justitiedepartementet i regel tillåtet med elektroniskt inlämnande till Bolagsverket, men det finns inget krav på att det bara får ske elektroniskt. Det finns inte heller någon lagstadgad möjlighet för företag att kräva att inlämnande till eller information från myndigheten bara ska få ske elektroniskt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att frågan om från vilken tidpunkt en ändring i styrelsens sammansättning ska få verkan har övervägts i en promemoria och att bedömningen då var att det saknades tungt vägande skäl att ändra bestämmelserna. Det saknas enligt utskottet skäl för ett tillkännagivande i frågan. Utskottet är inte heller berett att föreslå ett tillkännagivande om digitalt inlämnande. Därmed avstyrks motionsyrkandena.

Näringsförbud

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att näringsförbud och åsidosättanden utomlands ska utgöra grund för näringsförbud i Sverige och att fler brott ska kunna leda till näringsförbud. Utskottet hänvisar till tidigare ställningstagande och pågående arbete i frågan.

Jämför reservation 7 (S, V, MP), 8 (SD) och 9 (C) samt det särskilda yttrandet (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.2 i denna del begärs ett tillkännagivande om att se till att fler brott ska kunna leda till näringsförbud. Även i kommittémotionerna 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.1 i denna del och 2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del begärs sådana tillkännagivanden.

I kommittémotion 2024/25:1390 av Mikael Eskilanderesson m.fl. (SD) yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om att näringsförbud och åsidosättanden utomlands ska utgöra grund för näringsförbud i Sverige och bör beaktas i varje enskilt fall.

I kommittémotion 2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 43 begärs ett tillkännagivande om utökade näringsförbud.

Bakgrund

Bestämmelser om näringsförbud finns i lagen (2014:836) om näringsförbud. Ett beslut om näringsförbud innebär att en näringsidkare under viss tid meddelas begränsningar i rätten att bedriva eller ta del i näringsverksamhet. En ansökan om näringsförbud görs av allmän åklagare, eller i vissa fall av Kronofogdemyndigheten eller Konkurrensverket, och ansökan prövas av allmän domstol (14–18 §§).

Ett näringsförbud kan meddelas den som har grovt åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet och då gjort sig skyldig till brottslighet som inte är ringa (4 §). Näringsförbud kan också meddelas den som har agerat grovt otillbörligt mot borgenärer eller på annat sätt har grovt åsidosatt sina skyldigheter i samband med att en näringsverksamhet har försatts i konkurs (5 §). Vidare kan näringsförbud meddelas den som har grovt åsidosatt sina skyldigheter i en näringsverksamhet genom vissa skatteundandraganden (6 §). Slutligen kan förbud meddelas den som har grovt åsidosatt sina skyldigheter i en näringsverksamhet där vissa konkurrensregler överträtts (7 §). Ytterligare en förutsättning för att näringsförbud ska få meddelas är att förbudet är påkallat från allmän synpunkt (4–7 §§).

Sedan den 1 januari 2024 får domstolen, vid sin bedömning av om näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt, också ta hänsyn till förbud mot att bedriva näringsverksamhet som har meddelats i en annan stat. I bedömningen får domstolen nu också ta hänsyn till åsidosättanden av skyldigheter i näringsverksamhet som näringsidkaren har gjort sig skyldig till i näringsverksamhet som har bedrivits i en annan stat (prop. 2022/23:143, bet. 2023/24:CU8, rskr. 2023/24:37).

Pågående arbete

Förslag om utvidgat näringsförbud på grund av brott

I departementspromemoria 2024:35 föreslås att kretsen av personer som kan meddelas näringsförbud på grund av brott ska utvidgas till att omfatta den som har gjort sig skyldig till organiserad eller systematisk brottslighet, oavsett om personen bedrev eller hade anknytning till någon näringsverksamhet vid brottstillfället. Det föreslås även att det ska införas en presumtion för att besluta om näringsförbud för personer som gjort sig skyldiga till organiserad eller systematisk brottslighet. Det innebär att näringsförbud regelmässigt ska meddelas vid sådan kvalificerad brottslighet, om inte särskilda skäl talar emot det. Vidare föreslår utredningen att maxtiden för näringsförbud förlängs från högst 10 år till högst 15 år. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Departementspromemorian bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare behandling

Utskottet avstyrkte hösten 2023 ett motionsyrkande om ett tillkännagivande om att näringsförbud och åsidosättanden utomlands bör beaktas i varje enskilt fall på så sätt att dessa omständigheter ska utgöra grund för näringsförbud (bet. 2023/24:CU8). Utskottet anförde följande:

Den nya reglering som utskottet tidigare i betänkandet ställt sig bakom innebär att rätten, vid bedömningen av om näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt, ska få ta hänsyn till förbud att bedriva näringsverksamhet som har meddelats i en annan stat samt att hänsyn även ska få tas till åsidosättanden av skyldigheter i näringsverksamhet som näringsidkaren har gjort sig skyldig till i näringsverksamhet som har bedrivits i en annan stat. Utskottet bedömer, i likhet med regeringen, att det inte finns behov av att regleringen går längre än vad direktivet kräver. Utskottet finner således inte skäl att föreslå en utvidgning av regleringen genom att näringsförbud och åsidosättanden utomlands ska utgöra grund för näringsförbud. Utskottet avstyrker därför motionen.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2023/24:37).

Utskottets ställningstagande

Utskottet står till att börja med fast vid sin ovan redovisade uppfattning att det inte finns skäl att föreslå en utvidgning av bestämmelserna om näringsförbud på så sätt att näringsförbud och åsidosättanden utomlands ska utgöra grund för näringsförbud i Sverige. Motion 2024/25:1390 (SD) yrkande 14 bör därför avslås.

När det gäller övriga motionsyrkanden konstaterar utskottet att en utredare nyligen har lämnat förslag på hur lagen om näringsförbud kan utvidgas med syftet att stärka det brottsförebyggande och brottsbekämpande arbetet och förhindra att kriminella personer utnyttjar bolag som brottsverktyg. Resultatet av det arbete som således pågår i frågan bör inte föregripas. Motionsyrkandena avstyrks därmed.

Företags rapportering om hållbarhet och mångfald

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om hållbarhets- och mångfaldsrapportering, och om att stödja små och medelstora företag. Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om att agera inom EU på området. Utskottet hänvisar till gällande bestämmelser och tidigare ställningstagande.

Jämför reservation 10 (SD) och 11 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:1390 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om hållbarhetsrapportering. Motionärerna anför att man bör göra en konsekvensanalys av hur anpassningarna i svensk rätt till EU-direktivet som rör hållbarhetsrapportering påverkar små och medelstora företag i Sverige samt att regeringen tydligt bör agera på EU-nivå mot de ökade rapporteringskraven. Vidare begärs ett tillkännagivande om att så långt det är möjligt avskaffa de krav på mångfaldsredovisningar som i dag gäller för företag (yrkande 6). Motionärerna begär också ett tillkännagivande om att regeringen inom EU bör verka för att mångfaldsredovisningar avskaffas (yrkande 7).

I kommittémotion 2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 85 begärs ett tillkännagivande om att stödja små och medelstora företag när det gäller hållbarhetsredovisning och liknande redovisning och uppföljning. Motionärerna begär vidare ett tillkännagivande om att verka för ett EU-regelverk som syftar till att förstärka företags hållbarhetsredovisning och klimatomställning så att hela värdekedjor, alla företag och sektorer inklusive finanssektorn, omfattas (yrkande 180).

Gällande rätt

Bestämmelser om hållbarhetsrapportering finns i bl.a. årsredovisningslagen (se 6 kap.). Syftet med hållbarhetsrapportering är att ge finansmarknaderna tillförlitlig och jämförbar information från företagen om miljö, samhällsansvar och styrning. Rapporten ska bidra till hållbara investeringar. Dessutom ska den underlätta hanteringen av finansiella risker som följer av klimatförändringar och brister i sociala förhållanden.

Gränsvärdena för vilka företag som omfattas av skyldigheten att upprätta en hållbarhetsrapport framgår av 6 kap. 10-11 a §§ årsredovisningslagen. En hållbarhetsrapport ska innehålla de upplysningar som behövs för förståelsen av företagets eller koncernens utveckling, ställning och resultat och konsekvenserna av verksamheten (6 kap. 12 § årsredovisningslagen).

Upplysningarna ska behandla åtminstone frågor om miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Hållbarhetsrapporten ska ange företagets affärsmodell, företagets policy i hållbarhetsfrågorna, resultatet av policyn, de väsentliga risker som rör dessa frågor och hur företaget hanterar riskerna. Om företaget saknar en policy i en eller flera av frågorna ska skälen för detta tydligt anges. Hållbarhetsrapporten ska lämnas i företagets förvaltningsberättelse eller i en handling skild från årsredovisningen. När det gäller granskningen av hållbarhetsrapporteringen ska revisorn enbart uttala sig om huruvida en hållbarhetsrapport har upprättats eller inte.

Ett börsnoterat företag ska ta in en bolagsstyrningsrapport i sin förvaltningsberättelse. Rapporten ska bl.a. innehålla en beskrivning av den mångfaldsplan som tillämpas av företaget i förhållande till dess styrelse. Företaget får bestämma vilka aspekter av mångfald det rapporterar om (se 6 kap. 6 § årsredovisningslagen).

Nya regler om företagens hållbarhetsrapportering sedan den 1 juli 2024

Den 1 juli 2024 trädde nya regler om företagens hållbarhetsrapportering i kraft (prop. 2023/24:124, bet. 2023/24:CU23, rskr. 2023/24:212). Lagändringarna genomförde EU-direktiv¹ om företagens hållbarhetsrapportering och innebär att det ställs högre krav på företagens informationslämning t.ex. när det gäller den s.k. värdekedjan och utsläpp av växthusgaser. De nya reglerna innebär också att ett stort börsnoterat företag får informera om sin mångfaldspolicy i hållbarhetsrapporten i stället för i bolagsstyrningsrapporten. Om företaget gör det ska bolagsstyrningsrapporten hänvisa till företagets hållbarhetsrapport (prop. 2023/24:124 s. 149).

Kravet på att lämna en hållbarhetsrapport utvidgades vidare till att omfatta fler företag än tidigare, bl.a. små och medelstora företag som är börsnoterade. Kravet på att lämna en hållbarhetsrapport för stora företag begränsades samtidigt till att enbart gälla aktiebolag och handelsbolag där samtliga direkta eller indirekta delägare är aktiebolag. Ekonomiska föreningar, ideella föreningar och stiftelser som inte bedriver finansiell verksamhet ska inte längre vara skyldiga att upprätta en hållbarhetsrapport, oavsett om de uppfyller gränsvärdena som definierar stora företag eller inte. För stora företag som är kreditinstitut eller försäkringsföretag gäller rapporteringskravet oavsett juridisk form. Små och medelstora kreditinstitut och försäkringsföretag omfattas endast om de är börsnoterade.

Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2024, men bestämmelserna börjar tillämpas vid olika tidpunkter för olika typer av företag. För stora börsnoterade

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy, och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2464 om ändring av direktivet om företagens hållbarhetsrapportering som antogs den 14 december 2022.

företag med över 500 anställda, samt koncerner som uppfyller motsvarande villkor, ska lagändringarna börja tillämpas på räkenskapsår som inleds närmast efter den 30 juni 2024. För övriga företag ska bestämmelserna börja tillämpas vid en senare tidpunkt enligt en viss angiven upptrappning för olika kategorier av företag. För bl.a. små och medelstora företag innebär det att bestämmelserna ska börja tillämpas första gången för räkenskapsår som inleds närmast efter utgången av 2025.

Därtill finns flera övergångsbestämmelser, bl.a. att små och medelstora företag under en övergångsperiod på två år efter att de har blivit skyldiga att tillämpa lagen kan undantas från rapporteringsskyldigheten under vissa förutsättningar. Små och medelstora företag får för de räkenskapsår som inleds före 2028 undantas från rapporteringsskyldigheten, om företaget i förvaltningsberättelsen anger varför hållbarhetsinformationen inte har lämnats. Företag får, om nödvändiga uppgifter om företagets hela värdekedja inte finns tillgängliga, i högst tre år efter att de har blivit skyldiga att tillämpa lagen i stället redogöra i hållbarhetsrapporten för bl.a. de ansträngningar som har gjorts för att ordna fram den nödvändiga informationen (prop. 2023/24:124 s.197–198).

Riksdagens tillkännagivande

Riksdagen beslutade, på utskottets förslag, hösten 2017 om ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med lagförslag som innebär minskade krav på hållbarhetsrapportering för företag (bet. 2017/18:CU7, rskr. 2017/18:123). Genom förslagen i proposition 2023/24:124 ansågs riksdagens tillkännagivande om företagets hållbarhetsrapportering vara slutbehandlat (bet. 2023/24:CU23, rskr. 2023/24:212).

Tidigare behandling

Utskottet avstyrkte våren 2023 motionsyrkanden om mångfaldsredovisning och hållbarhetsredovisning med hänvisning till pågående utredning om genomförande av EU-direktiv om krav på rapportering om hållbarhet (bet. 2022/23:CU11). Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2022/23:71).

I samband med beredningen av regeringens proposition för att genomföra EU-direktivet om företagets hållbarhetsrapportering (prop. 2023/24:124) avstyrkte utskottet våren 2024 motionsyrkanden motsvarande de nu aktuella om att analysera vilka konsekvenser anpassningarna till bl.a. EU-direktivet som rör hållbarhetsrapportering får för små och medelstora företag i Sverige samt om att regeringen bör agera på EU-nivå mot de ökade rapporteringskraven (bet. 2023/24:CU23 s. 17). Utskottet hänvisade till att regeringens lagförslag, som utskottet ställt sig bakom, hade utformats enligt direktivets miniminivå och att regeringen särskilt betonat vikten av att begränsa den administrativa bördan för små och medelstora företag. Utskottet utgick från att regeringen vid en lämplig tidpunkt följer upp vilka effekter de nya reglerna får

för små och medelstora företag i Sverige och förutsatte att regeringen, om det finns skäl för det, driver frågan om de ökade rapporteringskraven på EU-nivå. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2023/24:212).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att de nyligen antagna reglerna om hållbarhetsrapportering är utformade enligt EU-direktivets miniminivå och att regeringen i den proposition som låg till grund för lagstiftningen betonade vikten av att begränsa den administrativa bördan för små och medelstora företag. Utskottet står fast vid den uppfattning som redovisades i det ärendet och avstyrker därför motion 2024/25:1390 (SD) yrkandena 4 och 7. Utskottet är inte heller berett att föreslå något initiativ med anledning av förslaget i yrkande 6 i samma motion om att avskaffa kraven på mångfaldsredovisningar.

Vidare finner utskottet inte skäl att föreslå något initiativ från riksdagens sida om att stödja små och medelstora företag när det gäller hållbarhetsredovisning m.m. eller om att verka för ett EU-regelverk som syftar till att förstärka företags hållbarhetsredovisning och klimatomställning. Motion 2024/25:2613 (MP) yrkandena 85 och 180 avstyrks därmed.

Krav på sammansättning i bolagsstyrelser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att det inte ska ställas krav på kvotering vid tillsättning av styrelseledamöter och anställning i aktiebolag. Utskottet hänvisar till gällande bestämmelser.

Jämför reservation 12 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att företag inte ska tvingas använda sig av kvotering när de tillsätter bolagsstyrelser eller anställer medarbetare. Motionärerna anför att personliga uppgifter om kön, ursprung och liknande är ovidkommande när en styrelse ska väljas, och de motsätter sig därför all form av kvotering.

Gällande rätt

Aktiebolagslagen m.m.

I aktiebolagslagen (2005:551) finns bestämmelser om bl.a. ett aktiebolags ledning. I alla aktiebolag ska det finnas en styrelse som ansvarar för bolagets organisation och förvaltning (8 kap. 1 §). Ett publikt aktiebolag ska ha en styrelse med minst tre ledamöter (8 kap. 46 §). I ett privat bolag får dock

styrelsen bestå av en eller två ledamöter, om det finns minst en suppleant (8 kap. 3 §). Aktiebolagslagen innehåller inte några bestämmelser om hur styrelsemedlemmar ska nomineras för val. Den innehåller inte heller bestämmelser om krav på en nomineringskommitté eller valberedning.

Frågor om hur en styrelse bör tillsättas i börsbolag behandlas i Svensk kod för bolagsstyrning, som är en form av självreglering. Kollegiet för svensk bolagsstyrning ansvarar för koden som gäller för alla svenska noterade aktiebolag. När det gäller en styrelses sammansättning anges det i koden att styrelsen ska ha en ändamålsenlig sammansättning med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållandena i övrigt och att den ska präglas av mångsidighet och bredd när det gäller ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. En jämn könsfördelning i styrelsen ska eftersträvas och valberedningen ska särskilt motivera sitt förslag till styrelsesammansättning mot bakgrund av kravet om en jämn könsfördelning.

För de statligt ägda bolagen gäller enligt statens ägarpolicy i stort motsvarande krav, dvs. styrelsen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållandena i övrigt ändamålsenlig sammansättning präglad av mångsidighet och bredd när det gäller de bolagsstämموvalda ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. Därutöver ska även mångfaldsaspekter såsom etnisk och kulturell bakgrund vägas in. Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta till vara kompetens hos såväl kvinnor och män som personer med olika bakgrund och erfarenheter.

EU-direktivet om en jämnare könsfördelning i styrelser för börsnoterade företag

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2381 om en jämnare könsfördelning bland styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder (könsfördelningsdirektivet) antogs 2022. I direktivet regleras hur styrelseledamöter i börsbolag ska tillsättas. Mikroföretag och medelstora företag är undantagna från direktivets tillämpningsområde.

Enligt könsfördelningsdirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att de börsnoterade bolagen omfattas av målsättningen att det underrepresenterade könet senast den 30 juni 2026 ska ha minst 33 procent av styrelseposterna. Medlemsstaterna kan i stället ha en målsättning om 40 procent som endast avser icke verkställande styrelseledamöter. De bolag som inte når upp till den valda målsättningen ska justera processen för urval av kandidater för tillsättning eller val till poster som styrelseledamot. Det ska vara möjligt för medlemsstaterna att tillämpa de kvantitativa målen separat för aktieägarrepresentanter och arbetstagarrepresentanter.

Medlemsstaterna skulle senast den 28 december 2024 anta de lagändringar som är nödvändiga för att följa direktivet. Medlemsstaterna har dock möjlighet

att under vissa förhållanden skjuta upp tillämpningen av direktivets bestämmelser om tillsättningsförfarandet för styrelseledamöter. Möjligheten till uppskjuten tillämpning finns bl.a. så länge det underrepresenterade könet har minst 25 procent av alla poster som styrelseledamot i börsnoterade företag i medlemsstaten.

Direktivet innehåller också bestämmelser om att bolagen årligen ska lämna uppgifter om könsfördelningen i sina styrelser. De bolag som inte når upp till den målsättning som medlemsstaten har genomfört ska förklara varför de inte gör det och redogöra för vilka åtgärder som vidtas för att nå målet. Rapporteringskraven gäller inte om en medlemsstat skjuter upp tillämpningen av direktivets bestämmelser om tillsättningsförfarandet, med undantag för krav som säkerställer att uppgifter regelbundet offentliggörs om de börsnoterade företagens framsteg mot en jämnare representation av kvinnor och män i sina styrelser.

Medlemsstaterna ska införa effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner för överträdelse av direktivets regler.

Slutligen ska medlemsstaterna utse ett eller flera organ för att främja, analysera, övervaka och stödja en jämn könsfördelning i bolagsstyrelser.

Könsfördelningsdirektivet ska ha genomförts senast två år från ikraftträdandet.

Genomförandet av könsfördelningsdirektivet i Sverige

Till följd av direktivet har det införts ett nytt rapporteringskrav som innebär att skyldigheten för företag att lämna uppgift om könsfördelningen inom företagets ledning utökats fr.o.m. räkenskapsår som inleds efter utgången av 2024. Utökningen innebär att stora börsnoterade aktiebolag och andra stora börsnoterade bolag som ger ut aktier, dvs. bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag, försäkringsaktiebolag och tjänstepensionaktiebolag, numera ska upplysa även om vilken förändring som har skett i fördelningen mellan kvinnor och män bland styrelseledamöterna sedan året före (prop. 2023/24:124, bet. 2023/24:CU23, rskr. 2023/24:212).

I lagstiftningsärendet om genomförandet av direktivet gjorde regeringen bedömningen att Sverige bör skjuta upp tillämpningen av direktivets regler om tillsättningsförfarandet. Regeringen framhöll dock att det endast kommer att vara möjligt att fortsätta att skjuta upp tillämpningen om utvecklingen i de stora börsnoterade aktiebolagen inte går bakåt när det gäller en jämnare könsfördelning. Om Sverige inte längre uppfyller kravet på att 25 procent av styrelseledamotsposterna i börsnoterade aktiebolag innehas av det underrepresenterade könet, ska ett tillsättningsförfarande vara på plats inom sex månader. Enligt regeringen är denna ordning ett gott incitament för bolagen att fortsätta den positiva utvecklingen (prop. 2023/24:124 s. 174–175).

Som organ för att främja, analysera, övervaka och stödja en jämn könsfördelning i bolagsstyrelser har regeringen utsett Kollegiet för svensk bolagsstyrning.

Tidigare behandling

Utskottet avstyrkte våren 2023 motionsyrkanden dels om att det inte ska ställas krav på kvotering vid tillsättning av styrelseledamöter och anställning i aktiebolag, dels om att införa lagstiftning om kvotering. Utskottet uttalade sig inte ha ändrat uppfattning i frågan om att en jämnare könsfördelning bör främjas med andra åtgärder än lagstiftning. Vidare hänvisade utskottet till att den utredning som då pågick om hur könsfördelningsdirektivet kunde genomföras i Sverige inte omfattade frågan om tillsättningsförfarandet och att regeringen bedömde att Sverige hade möjlighet att skjuta upp tillämpningen av dessa bestämmelser (bet. 2022/23:CU11). Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2022/23:71).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att aktiebolagslagen inte innehåller några bestämmelser om hur styrelsemedlemmar ska nomineras för val. Frågan om hur en styrelse bör tillsättas i börsbolag behandlas i stället i Svensk kod för bolagsstyrning, som är en form av självreglering. Enligt koden ska styrelsen ha en ändamålsenlig sammansättning, och en jämn könsfördelning ska eftersträvas. Som redogörs för ovan har Sverige vidare skjutit upp tillämpningen av könsfördelningsdirektivets bestämmelser om tillsättningsförfarandet för styrelseledamöter i börsbolag. Som regeringen framhöll i lagstiftningsärendet om direktivets genomförande i Sverige förutsätter detta att utvecklingen i de stora börsnoterade aktiebolagen inte går bakåt när det gäller en jämnare könsfördelning. Om Sverige inte längre uppfyller kravet på att 25 procent av styrelseledamotsposterna i börsnoterade aktiebolag innehas av det underrepresenterade könet, ska ett tillsättningsförfarande vara på plats inom sex månader. Som regeringen anförde i det nämnda lagstiftningsärendet är denna ordning ett gott incitament för bolagen att fortsätta den positiva utvecklingen. Därmed finner inte utskottet skäl för någon åtgärd med anledning av motionsyrkandet. Yrkandet avstyrks.

Företagsform som förenar vinst och samhällsnytta

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en ny företagsform som förenar vinst med samhällsnytta. Utskottet hänvisar till tidigare ställningstagande.

Motionen

I motion 2024/25:3094 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör låta utreda införande av en ny bolagsform i Sverige som liknar vad som i USA kallas för

”benefit corporations”. Det är en företagsform med dubbla syften som innebär att både ägarna och samhället tjänar på verksamheten. Enligt motionärerna kan en sådan företagsform vara en garanti för att ett företag styrs av etiska värderingar och att hållbarhet upprätthålls i alla led samtidigt som det skapar lönsamhet.

Bakgrund

De huvudsakliga associationsformerna för att bedriva verksamhet utan personligt ansvar i svensk lagstiftning är genom ett aktiebolag eller en ekonomisk förening. Ett aktiebolag har som regel till syfte att skapa vinst åt aktieägarna, men det finns en möjlighet att i bolagsordningen föreskriva att bolagets verksamhet helt eller delvis ska ha ett annat syfte än att ge vinst åt aktieägarna (3 kap. 3 § ABL). Det finns också en möjlighet att begränsa vinstuttaget i bolagsordningen.

En ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet i vilken medlemmarna deltar som konsumenter eller andra förbrukare, som leverantörer, med egen arbetsinsats, genom att använda föreningens tjänster eller på annat liknande sätt. En ekonomisk förening ska ange grunderna för fördelning av föreningens vinst i stadgarna (3 kap. 1 § lagen [2018:672] om ekonomiska föreningar).

Aktiebolagsformen och föreningsformen ger således ett visst utrymme för att driva verksamhet i andra syften än att generera vinst åt företagets ägare eller medlemmar. Regelverken är emellertid i första hand tänkta för verksamhet som är avsedd att generera vinst till företagets delägare eller medlemmar eller åtminstone utformade så att ett eventuellt överskott ska komma delägarna eller medlemmarna till del. Det var bl.a. mot denna bakgrund som en ny företagsform infördes i 32 kap. ABL 2006, aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (prop. 2004/05:178, bet. 2005/06:LU4, rskr. 2005/06:32). Denna företagsform är särskilt anpassad för verksamhet som inte drivs i syfte att ge vinst till ägare eller medlemmar och som i så hög utsträckning som möjligt säkerställer att vinsten huvudsakligen stannar kvar i företaget. Regleringen tillåter endast en begränsad vinstutdelning. Företagsformen utformades med tanke på verksamheter som tidigare drivits i offentlig regi, t.ex. företag som etableras i privat regi inom hälso- och sjukvårdssektorn. I propositionen anförde regeringen att företagsformen kan ses som ett alternativ för konsumenter som efterfrågar producenter med en mer ideell prägel och att allmänhetens förtroende för ett företag kan öka om verksamheten styrs av andra intressen än att skapa vinst åt aktieägarna.

Tidigare behandling

Utskottet avstyrkte våren 2023 motionsyrkanden om en ny företagsform som förenar vinst med samhällsnytta (bet 2022/23:CU11 s. 31). Utskottet anförde följande:

Som utskottet tidigare anført är det redan i dag möjligt att bedriva verksamhet som beaktar andra intressen än vinstintresset inom ramen för de associationsformer som finns i svensk lagstiftning. Detta kan ske inom ramen för ett aktiebolag eller en ekonomisk förening genom att vinstutdelningen begränsas i bolagsordningen eller i stadgarna. Dessutom finns det en möjlighet att bedriva verksamhet genom aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. Utskottet vidhåller därför att det saknas anledning för riksdagen att göra ett tillkännagivande om en ny företagsform, och motionsyrkandena avstyrks därmed.

Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2022/23:71).

Utskottets ställningstagande

Utskottet står fast vid sin ovan redovisade uppfattning och avstyrker motionsyrkandet.

Skydd för företagshemligheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av lagen om företagshemligheter. Utskottet hänvisar till pågående beredning inom Regeringskansliet.

Motionen

I motion 2024/25:2541 av Boriana Åberg (M) begärs ett tillkännagivande om att överväga en översyn av lagen (2018:558) om företagshemligheter med syftet att förstärka det straffrättsliga skyddet.

Bakgrund

En ny lag om företagshemligheter trädde i kraft den 1 juli 2018 (prop. 2017/18:200, bet. 2017/18:CU24, rskr. 2017/18:315) och innehåller bestämmelser om skadestånd, vitesförbud och andra skyddsåtgärder och straffansvar för företagsspioneri för den som tar olovlig befattning med företagshemlighet.

I promemorian Bättre skydd för tekniska företagshemligheter (Ds 2020:26) lämnas förslag om ett utvidgat straffansvar för vissa angrepp på företagshemligheter. Två nya straffbestämmelser föreslås – en om olovligt utnyttjande av företagshemlighet och en om olovligt röjande av företagshemlighet. Utvidgningen omfattar endast företagshemligheter av teknisk natur. Förslaget

innebär att den krets av personer som omfattas av ansvar enligt lagen utvidgas något och att även exempelvis bemanningsanställda kommer att omfattas av ansvaret. Förslagen i promemorian bereds inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Förslag om ett utvidgat straffansvar för angrepp på företagshemligheter bereds inom Regeringskansliet, och resultatet av det arbetet bör inte föregripas. Motionsyrkandet avstyrks.

Reservationer

1. Bokföringslagen, punkt 1 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 8 och avslår motion

2024/25:1188 av Niels Paarup-Petersen (C).

Ställningstagande

En aspekt som försvårar för små företag och organisationer är att bokföringslagen hänvisar till årsredovisningslagen när det gäller hur årsbokslut ska upprättas. Det innebär att regelverket är svårtolkat och att det blir oklart vilka regler som gäller specifikt för årsbokslut. Årsbokslut upprättas till stor del av ideella föreningar, bostadsrättsföreningar och fysiska personer som bedriver näringsverksamhet. Dessa juridiska och fysiska personer har ofta begränsade resurser men tvingas lägga ned mycket tid och resurser på att förstå och tolka regelverket. Vi menar därför att de företag som tillämpar årsbokslut skulle vara behjälpta av enkla och tydliga regler som är åtskilda från regelverket om årsredovisning. Regeringen bör ta nödvändiga initiativ och återkomma till riksdagen med lagförslag som tillgodoser detta.

Vad som har anförts bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

2. Krav på aktiekapital och tvångslikvidation, punkt 3 (S)

av Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S) och Markus Kallifatides (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del och
avslår motionerna
2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt
2024/25:2339 av Lars Isacsson (S).

Ställningstagande

Ytterligare åtgärder behövs som gör det svårare för de gängkriminella som använder företag som ett verktyg för att begå brott. Bland annat bör kravet på minsta aktiekapital höjas. Regeringen bör ta nödvändiga initiativ och återkomma till riksdagen med lagförslag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

3. Krav på aktiekapital och tvångslikvidation, punkt 3 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt
avslår motionerna
2024/25:2339 av Lars Isacsson (S) och
2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att den sänkning av kapitalkravet som infördes den 1 januari 2020 i grunden är bra för att fler ska kunna bilda aktiebolag. För att det ska bli en lyckad reform krävs dock fler åtgärder. Sänkningen av kravet på aktiekapital innebär nämligen att det kan uppstå likvidationsbrist snabbare än tidigare i aktiebolag. Det behöver därför göras fler och mer djupgående förändringar av regelverket.

Ett system med en nivå för startkapital och en högre nivå för aktiekapital och likvidation förekommer i många länder och borde enligt oss kunna tjäna som inspiration och utgöra utgångspunkt för en utredning. En utredning bör därför få i uppdrag att undersöka vad som utgör ett optimalt startkapital för aktiebolag med hänsyn till likvidationsbestämmelserna. Vi menar också att aktiekapitalet bör höjas efter en viss tid som en ökad buffert mot likvidation. Det bör därför även utredas vad som är den optimala nivån för ett aktiekapital

som höjs efter en viss tid. Regeringen bör ta nödvändiga initiativ och återkomma till riksdagen med lagförslag.

Vad vi har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

4. Revisionsplikt, punkt 4 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

De som vill använda företag för kriminell verksamhet kommer alltid att hitta vägar för detta. Man kommer knappast åt dem med en revisionsplikt eftersom de enkelt kan starta nya företag, både i andra EU-länder och på samordningsnummer i Sverige. Så länge det dessutom finns möjlighet att registrera nya företag på samordningsnummer, via s.k. F-skatt, är det kontraproduktivt att angripa de mindre bolag som väljer att redovisa utan auktoriserad revisor. I stället bör mer resurser läggas på att komma åt alla företag som inte följer svenska regler och som används av kriminella, med eller utan revisionsplikt och oavsett i vilket land inom EU de är registrerade. Här behövs straffskärpningar, och vårt parti har efterfrågat betydligt strängare regler för oseriösa företag. Vi vill dock inte straffa alla seriösa svenska småföretag som på grund av sin ringa storlek väljer bort att använda en auktoriserad revisor. Därför är vi negativa till att återinföra kravet på auktoriserad revisor för alla mindre företag, men däremot anser vi att gränsvärdet för revisionsplikten kan höjas. Vi är vidare positiva till en hårdare begränsning av antalet anställda i företaget. Vi menar att framför allt enmansföretag bör kunna ha en verksamhet som aktiebolag utan att drabbas av ökade pålagor och onödigt byråkrati i form av en revisionsplikt. Regeringen bör ta nödvändiga initiativ enligt vad som redovisats.

Vad som anförts ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

5. Bolagsmålvakter, punkt 6 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 9–11 och

2024/25:1470 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4.

Ställningstagande

Hösten 2019 och framåt har Ekobrottsmyndigheten och Kronofogdemyndigheten arbetat på ett nytt sätt för att förhindra förekomsten av bolagsmålvakter. Den nya arbetsmetoden skulle leda till att fler målvakter får näringsförbud även när de inte står åtalade för brott, genom att myndigheterna visar att målvakterna grovt åsidosatt sina skyldigheter som företagare, t.ex. om de inte betalat rätt skatt och avgifter. Därefter har Bolagsverket genom lag- och förordningsändringar fått en tydligare och utökad brottsförebyggande roll. Myndigheten har sedan den 1 januari 2025 möjlighet att begära personlig inställelse, vilket kan underlätta för myndigheten att bedöma om en person har utsetts i strid med målvaktsförbudet. Dessutom har straffet för brott mot målvaktsförbudet skärpts. Alla dessa åtgärder går förvisso i rätt riktning, men vi menar att mer behöver göras för att förhindra förekomsten av bolagsmålvakter. Till att börja med behöver myndigheterna stödjas genom en handlingsplan för nolltolerans mot bolagsmålvakter. Det är en uppgift för regeringen att se till att en sådan handlingsplan tas fram. Regeringen bör vidare se till att såväl den nya arbetsmetoden från 2019 som den nya lagstiftningen för motverkande av bolagsmålvakter följs upp, för att avgöra om önskade effekter uppnås. Regeringen behöver dessutom se till att lagstiftningen på nytt ses över så att Bolagsverket får ökade möjligheter att vid registrering neka näringsverksamhet för misstänkta bolagsmålvakter.

Vad vi har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

6. Digitalt inlämnande och tidpunkten för behörighet att företräda bolag, punkt 7 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 12 och 13.

Ställningstagande

En digital brevlåda ger möjlighet att få aviseringar via e-post och sms så snart det har kommit ett meddelande, vilket ger snabb information om någon obehörig har skickat in en ändringsanmälan. Vi menar därför att en av flera åtgärder som skulle kunna motverka bolagskapningar är att ett bolag ska kunna begära uteslutande digitalt inlämnande till Bolagsverket. Dessutom bör myndigheterna gå ut med mer information om vinsten med digitalt inlämnande och riskerna med bolagskapning. Vidare vill vi att ändringar görs i aktiebolagslagen när det gäller behörighetstidpunkten, dvs. den tidpunkt då en ny ledamot eller firmatecknare blir behörig att företräda företaget. Enligt nuvarande regler har en ändring i styrelsens sammansättning verkan från den tidpunkt då anmälan kom in till Bolagsverket (eller från den senare tidpunkt som anges i det beslut som anmälan grundar sig på). Vi menar att tidpunkten för behörighet att företräda bolaget bör ändras till registreringstidpunkten. Det skulle kunna hindra kapningsförsök eftersom utsatta bolag får mer tid att reagera. Regeringen bör låta utreda detta.

Vad som har anförts ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

7. Näringsförbud, punkt 8 (S, V, MP)

av Malcolm Momodou Jallow (V), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S), Katarina Luhr (MP) och Markus Kallifatides (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.2 i denna del,
2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.1 i denna del och
2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del och
avslår motionerna
2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 14 och
2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 43.

Ställningstagande

Vi menar att det är viktigt att växla upp insatserna för att bekämpa ekonomisk brottslighet, penningtvätt och skatteflykt. Den brottsligheten undergräver välfärdsstaten, fräter på tilliten och hotar seriösa aktörer på marknaderna. Dessa typer av brott är även nära knutna till annan kriminalitet, inom såväl organiserad brottslighet som arbetslivskriminalitet.

Att använda företag som brottsverktyg drar inte bara undan skattepengar som skulle kunna användas till något bättre. Den ökade förekomsten av organiserad brottslighet i företagsvärlden leder också till ökade kostnader för företagen och har en negativ inverkan på den allmänna ekonomiska stabiliteten. Detta handlar t.ex. om snedvriden konkurrens och underminerat förtroende för de finansiella systemen.

Därför menar vi att det behöver bli svårare för gängkriminella att använda företag som brottsverktyg. Det kan t.ex. innebära att fler brott än i dag bör kunna leda till näringsförbud. Det har nyligen presenterats en utredning om att utvidga lagen om näringsförbud till att även omfatta brott som inte har koppling till näringsverksamhet (Ds 2024:35). Det är nu en uppgift för regeringen att prioritera detta arbete och återkomma till riksdagen med förslag som innebär att det blir svårare för gängkriminella att använda företag som brottsverktyg.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

8. Näringsförbud, punkt 8 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 14 och
avslår motionerna
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.2 i denna del,

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 43,
2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.1 i denna del och
2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del.

Ställningstagande

Sedan den 1 januari 2024 får domstolen, vid sin bedömning av om näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt, också ta hänsyn till förbud att mot att bedriva näringsverksamhet som har meddelats i en annan stat. Det är ett steg i rätt riktning men förändrar inte mycket när det gäller möjligheterna att förebygga förekomsten av oseriös verksamhet. Vi menar att det bör finnas ett krav på att beakta näringsförbud och åsidosättanden utomlands i varje enskilt fall, för att verkligen kunna bekämpa brottsligheten inom näringslivet. Vikten av skötsamhet och att främja seriös verksamhet behöver visa sig i varje fall. Vi menar därför att det vore befogat att gå utöver EU-direktivets minimikrav i detta fall. Det innebär att den svenska regleringen bör utvidgas ytterligare, så att näringsförbud och åsidosättanden utomlands även får betydelse i prövningen av om det finns grund för näringsförbud. Regeringen bör låta se över detta och återkomma med förslag.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

9. Näringsförbud, punkt 8 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 43 och
avslår motionerna

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 14,
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.2 i denna del,
2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.1 i denna del och
2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.2 i denna del.

Ställningstagande

Samhället måste ha tillgång till skarpare verktyg för att kunna förhindra att kriminella startar, tar över och driver företag och använder dessa som verktyg för att begå brott. Jag vill därför att fler personer ska kunna beläggas med näringsförbud och att näringsförbuden ska gälla under längre tid. I dag är det

bara personer som döms för ett brott som begås inom ramen för en näringsverksamhet som kan få näringsförbud. Dagens lagstiftning innebär i praktiken att bara skattebrott och bokföringsbrott kan ge näringsförbud, vilket innebär att de gäng som använder sig av företag för att bedriva kriminell verksamhet allt som oftast faller utanför lagstiftningen. Jag vill att det ska bli möjligt att besluta om näringsförbud för personer som begått annan allvarlig brottslighet, t.ex. grova narkotikabrott, grova bedrägerier eller grov penningtvätt.

Jag kan konstatera att det nyligen har presenterats en utredning med förslag om att utvidga lagen om näringsförbud till att även omfatta brott som inte har koppling till näringsverksamhet (Ds 2024:35). Det är nu en uppgift för regeringen att prioritera detta arbete och återkomma till riksdagen med förslag som innebär att det går att besluta om näringsförbud för personer som har begått allvarlig brottslighet.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

10. Företags rapportering om hållbarhet och mångfald, punkt 9 (SD)

av Mikael Eskilander (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1390 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkandena 4, 6 och 7 samt avslår motion

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkandena 85 och 180.

Ställningstagande

I fråga om hållbarhetsrapportering är det generella trycket högt på företagen, vilket gör att de lägger stora resurser på att leva upp till samhällets klimatförväntningar. Detta framgår av en granskning av ett antal fastighetsbolags hållbarhetsredovisningar som Fastighetsnytt genomförde 2022. Där nämns att det förekommer kreativ bokföring och inkopierad text. Frågan är vilken konkret nytta och faktisk klimat- och miljöförbättring redovisningarna innebär. Vidare är frågan om den omfattande rapporteringen i sig gagnar någon. Det kostar både företagen och kontrollanterna mycket att få fram och granska denna hållbarhetsrapportering.

Vi motsatte oss Sveriges överimplementering av EU:s krav på hållbarhetsredovisning. Nu går omfattande resurser till att hållbarhetsredovisa utan resultat men med ökad belastning. Riksdagen antog under 2024 nya regler för att genomföra ett nytt EU-direktiv som rör hållbarhetsrapportering. De nya kraven är omfattande och detaljerade. Det kommer att innebära stora kostnader och ökad administrativ börda för bolag som omfattas av direktivet. Det kommer också att kräva mer av små och medelstora företag som ingår i en leveranskedja med de bolag som omfattas av hållbarhetsdirektivet. Det förväntas att de mindre företagen visar att aktiviteterna ligger i linje med EU:s riktlinjer. De ökade rapporteringskraven och förväntningarna medför konkurrensnackdelar för mindre företag och riskerar att bli tillväxthämmande för dem, och därmed försvåra omställningen till minskade utsläpp. Vi menar att regeringen bör låta göra en konsekvensanalys av hur anpassningarna i svensk rätt till direktivet påverkar små och medelstora företag i Sverige samt att regeringen tydligt bör agera på EU-nivå mot de ökade rapporteringskraven.

De företag som vill bör ha rätt att bortse från att kartlägga privata och ibland kränkande uppgifter om sina anställda och bör i stället kunna koncentrera sig på det som är viktigt för företagets verksamhet. Det viktiga bör vara att ha kompetenta arbetskamrater som kompletterar varandra på ett utvecklande sätt, oavsett kön, ursprung eller födelseland. De krav på redovisningar av s.k. mångfald som tidigare har införts är kontraproduktiva för att uppnå fullständig jämställdhet. Regeringen bör ta nödvändiga initiativ och återkomma till riksdagen med lagförslag.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

11. Företags rapportering om hållbarhet och mångfald, punkt 9 (MP)

av Katarina Luhr (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkandena 85 och 180 samt avslår motion

2024/25:1390 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkandena 4, 6 och 7.

Ställningstagande

Industrin står för en stor del av Sveriges territoriella växthusgasutsläpp och behöver ställa om till fossilfrihet. Industrins klimatomställning i Sverige är till

nytta såväl för klimatet som för svensk konkurrenskraft och Sveriges ekonomi, och bidrar till samhällsutveckling i hela landet. Genom en snabb omställning av svensk industri bidrar vi starkt till världens förutsättningar att nå Parisavtalet.

Jag menar att staten ska inta en aktiv roll och skapa de samhällsförutsättningar som möjliggör klimatomställningen. En viktig del i detta är företagens hållbarhetsredovisning och liknande redovisning och uppföljning. Små och medelstora företag behöver stödjas i dessa redovisningar. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ för att ge företagen ett sådant stöd.

Utsläpp av växthusgaser från svensk konsumtion som uppstår i andra länder kan minskas genom minskad konsumtion av den typen av varor, genom konsumtion av motsvarande vara med lägre utsläpp eller genom minskade utsläpp från produktionen av dessa varor i andra länder. Sverige har genom sitt medlemskap i EU ett stort inflytande över politik som kan stimulera klimatomställning i andra länder inom EU och utanför EU genom globala värdekedjor. Ansvaret för att minska de konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser ska inte ensidigt läggas på den enskilda konsumenten. Därför är det helt centralt att Sverige använder sin röst i EU till att verka för ett EU-regelverk som syftar till att förstärka företagens hållbarhetsredovisning och klimatomställning. Hållbarhetsredovisningen ska omfatta hela värdekedjor, alla företag och sektorer inklusive finanssektorn. Det är en uppgift för regeringen att verka inom EU i enlighet med det jag har framfört.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

12. Krav på sammansättning i bolagsstyrelser, punkt 10 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 5.

Ställningstagande

Det är aktieägarna som har det övergripande ansvaret för att ett aktiebolag ska fungera på bästa sätt. Därför måste de också ha friheten att tillsätta styrelser och anställa personal utifrån behov och kompetens. Vi menar att all form av könkvotering och kvotering av ursprung är negativ. Det finns forskning som

visar att den frivilliga vägen kan ge bättre effekt än kvotering. Vi anser att företag inte ska tvingas kartlägga privata och ibland kränkande uppgifter om sina anställda, såsom ursprung och kön. De ska inte heller tvingas beakta ovidkommande uppgifter som kön, ursprung eller liknande vid tillsättningen av styrelseledamöter.

Regeringen bör därför säkerställa att det inte införs lagstiftning som innebär att företag tvingas använda sig av kvotering vid val av styrelseledamöter eller anställning av medarbetare.

Vad vi anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Särskilt yttrande

Näringsförbud, punkt 8 (SD)

Mikael Eskilander (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD) anför:

Vid utskottets beredning av motioner om näringsförbud har vi i första hand försökt få stöd för motion 2024/25:1390 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkande 14 med den motivering som framgår av reservation 8. Eftersom vi inte har fått stöd för vårt yrkande har vi i andra hand gett stöd till regeringspartiernas (M, KD, L) förslag att avslå samtliga motionsyrkanden.

Om vårt ställningstagande om näringsförbud i reservation 8 avslås i den förberedande omröstningen i kammaren avser vi således att i huvudomröstningen stödja regeringspartiernas (M, KD, L) förslag att riksdagen ska avslå samtliga motionsyrkanden under förslagspunkten.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:1067 av Magnus Berntsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och vid behov modernisera stiftelselagen (1994:1220) för att förenkla hanteringen av stiftelser med begränsade medel och förtydliga reglerna för stiftelser där ändamålsparagrafen med tiden blivit otydlig eller obsolet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:1188 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en lagändring i syfte att förenkla och modernisera bokföringslagen med modell i SOU 2021:60 bör komma till stånd och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1390 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i enlighet med motionen utreda ett optimalt krav för kapital i aktiebolag, med avseende på likvidation, med hänsyn till att det införts lägre krav på aktiekapital för att bilda aktiebolag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur ökande krav på aktiekapital över tid, med avseende på likvidation, ska fungera i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjd gräns för revisionsplikt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hållbarhetsrapportering och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inga företag ska tvingas kvotera sina styrelser eller sina anställda och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att så långt det är möjligt ta bort den mångfaldsredovisning som påtvingas företag och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom EU verka för att mångfaldsredovisning för företag ska tas bort och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa separata regler för årsbokslut i bokföringslagen och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nolltolerans mot bolagsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp metodiken som används för motverkande av bolagsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för förändrad lagstiftning så att Bolagsverket ska ha möjlighet att vid registrering neka näringsverksamhet för misstänkta bolagsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att digitalt ingivande bör kunna krävas för företag som själva begär det och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tidpunkten för behörighet att företräda bolaget ändras från behörighetstidpunkten till registreringstidpunkten och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att näringsförbud och åsidosättanden utomlands ska utgöra grund för näringsförbud i Sverige och bör beaktas i varje enskilt fall och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1470 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka bolagsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2339 av Lars Isacsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med proposition om höjning av minsta tillåtna aktiekapital i aktiebolag till 75 000 kronor och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2541 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av lagen (2018:558) om företagshemligheter med syftet att förstärka det straffrättsliga skyddet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP):

85. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja små och medelstora företag rörande hållbarhetsredovisning och liknande redovisning och uppföljning och tillkännager detta för regeringen.
180. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att EU-regelverk som syftar till att förstärka företags

hållbarhetsredovisning och klimatomställning omfattar hela värdekedjor, alla företag och sektorer inklusive finanssektorn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:3094 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av en ny bolagsform i Sverige som liknar vad som i USA kallas för benefit corporation och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

60.2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa arbetslivskriminaliteten genom att bl.a. ge Bolagsverket en brottsförebyggande roll och ett tillsynsansvar för att stärka verkets arbete mot ekonomisk brottslighet, återinföra revisionsplikten, se till att fler brott ska kunna leda till näringsförbud och ge Bolagsverket möjlighet att kräva personlig inställelse, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser ge Bolagsverket en brottsförebyggande roll och ett tillsynsansvar för att stärka verkets arbete mot ekonomisk brottslighet, se till att fler brott ska kunna leda till näringsförbud och ge Bolagsverket möjlighet att kräva personlig inställelse.

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade näringsförbud och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

15.1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra revisionsplikten, se över om fler brott ska leda till näringsförbud, utöka Bolagsverkets befogenheter samt ställa högre krav på personlig inställelse, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser se över om fler brott ska leda till näringsförbud, utöka Bolagsverkets befogenheter samt ställa högre krav på personlig inställelse.

2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S):

6.2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra revisionsplikten för fler aktiebolag, se över om fler brott ska leda till näringsförbud, ställa högre krav på personlig inställelse samt höja kravet på minsta aktiekapital och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser att se över om fler brott ska leda till näringsförbud, ställa högre krav på personlig inställelse samt höja kravet på minsta aktiekapital.